

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาถึงสภาพ ความต้องการ และปัญหาเกี่ยวกับสื่อเพื่อการฝึกอบรมคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม กรุงเทพมหานคร มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร

การศึกษาเรื่อง สภาพ ความต้องการ และปัญหาเกี่ยวกับสื่อเพื่อการฝึกอบรมคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม กรุงเทพมหานคร ประชากรที่ทำการศึกษาคือ เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรของโรงงานอุตสาหกรรมที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดฝึกอบรมคนงาน โดยศึกษาเฉพาะโรงงานขนาดใหญ่ หรือโรงงานที่มีคนงานตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป (ตามหลักการแบ่งขนาดของโรงงานอุตสาหกรรมของกองควบคุมโรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม) และเป็นโรงงานที่มีการจัดฝึกอบรมคนงาน โดยขั้นตอนการหากกลุ่มประชากร มีดังนี้

ขั้นที่ 1 สํารวจรายชื่อโรงงานอุตสาหกรรมที่มีคนงานตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป จากฝ่ายทะเบียนและสถิติโรงงาน กองควบคุมโรงงาน กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งวันสิ้นสุดของข้อมูลคือ วันที่ 31 ธันวาคม 2533 และวันจัดทำข้อมูลคือวันที่ 1 กรกฎาคม 2534 ได้จำนวนโรงงานทั้งสิ้น 284 โรงงาน

ขั้นที่ 2 สอบถามรายละเอียดจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้จากขั้นที่ 1 โดยทางโทรศัพท์ เพื่อหาโรงงานที่มีการจัดฝึกอบรมคนงาน ซึ่งได้จำนวนโรงงานที่มีการจัดฝึกอบรมคนงานทั้งสิ้น 102 โรงงาน

ขั้นที่ 3 กำหนดกลุ่มประชากรโดยใช้เจ้าหน้าที่จากโรงงานที่ได้จากขั้นที่ 2 ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูงสุดในการจัดฝึกอบรมคนงาน โรงงานละ 1 คน ได้จำนวนประชากรทั้งสิ้น 102 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ไปถึงกลุ่มประชากรเป้าหมายโดยตรง และหลังจากที่ให้ข้อมูลแล้วให้ส่งแบบสอบถามกลับคืน โดยผู้วิจัยได้แนบซองเปล่าระบุชื่อที่อยู่ผู้วิจัย พร้อมกับติดแสตมป์ไปด้วย เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งแบบสอบถามกลับคืน โดยผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาตั้งแต่วันที่ส่งแบบสอบถามจนถึงวันสุดท้ายของการรับคืนแบบสอบถาม คือตั้งแต่วันที่ 7 สิงหาคม ถึงวันที่ 30 สิงหาคม 2535 ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถใช้ศึกษาได้จำนวน 66 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 64.7

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับทฤษฎีทางการฝึกอบรมและสื่อเพื่อการฝึกอบรม การฝึกอบรมและการใช้สื่อเพื่อการฝึกอบรมคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม โดยการศึกษาจากเอกสาร ตำรา และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดฝึกอบรมคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม

2. สร้างแบบสอบถาม โดยพิจารณาตั้งคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลของโรงงาน ประเด็นคำถามเกี่ยวกับสภาพ แหล่งที่มา ความต้องการ และปัญหาเกี่ยวกับสื่อเพื่อการฝึกอบรมคนงาน การใช้สื่อเพื่อการฝึกอบรมตามหัวข้อที่จัดให้มีการฝึกอบรม และข้อคิดเห็นทั่วไป

3. ตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม โดยนำไปให้อาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสื่อเพื่อการฝึกอบรม การฝึกอบรมคนงาน ตรวจสอบแก้ไขในเรื่องของเนื้อหา ภาษา ประเด็น

คำถามต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความถูกต้อง และครอบคลุมยิ่งขึ้น

4. ทดสอบแบบสอบถามกับเจ้าหน้าที่ที่มีลักษณะ เช่นเดียวกับกลุ่มประชากรที่ศึกษา แต่ไม่ใช่กลุ่มประชากร จำนวน 20 คน

5. แก้ไขแบบสอบถาม และปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ อีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงนำแบบสอบถาม ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรสำหรับทำการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด และแบบปลายปิด แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพทางเพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์การทำงาน การมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องสื่อเพื่อการฝึกอบรม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลของโรงงาน ประกอบด้วย ประเภทของโรงงาน ลักษณะการจัดฝึกอบรมในโรงงาน การจัดบริการสื่อเพื่อการฝึกอบรม

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับ สภาพ แหล่งที่มา ความต้องการ และปัญหาเกี่ยวกับสื่อเพื่อการฝึกอบรม แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพของสื่อเพื่อการฝึกอบรม แบ่งเป็น 6 ข้อคือ

คำถามข้อ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพของวัสดุที่ใช้ในการฝึกอบรม

คำถามข้อ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพของอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม

คำถามข้อ 3-5 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพของห้องที่ใช้ในการฝึกอบรม

คำถามข้อ 6 เป็นคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการฝึกอบรม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับแหล่งที่มาของสื่อเพื่อการฝึกอบรม ประกอบด้วยแหล่งที่มาของวัสดุ อุปกรณ์ และวิทยากร

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการสื่อเพื่อการฝึกอบรม ประกอบด้วยความต้องการวัสดุ-อุปกรณ์ วิทยากร และสถานที่

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาของสื่อเพื่อการฝึกอบรม

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อที่เหมาะสม แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลำดับความสำคัญของหัวข้อการฝึกอบรม ประกอบด้วยหัวข้อการฝึกอบรมคนงาน 10 หัวข้อ คือ การเพิ่มผลผลิต เทคนิคการผลิต กฎหมายแรงงาน การบริหารสหภาพแรงงาน การบริหารงาน/หัวหน้างาน การปฐมนิเทศ การสอนงาน มนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน เทคนิคการทำงานร่วมกัน และความปลอดภัยในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมระหว่างสื่อเพื่อการฝึกอบรม และหัวข้อการฝึกอบรม สื่อประกอบด้วยวัสดุ-อุปกรณ์ วิทยากร และสถานที่ หัวข้อการฝึกอบรมมี 10 หัวข้อ เช่นเดียวกับตอนที่ 1

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะทั่วไป เป็นคำถามเปิดให้แสดงความคิดเห็น

ความตรงของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทดสอบความตรงของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อเพื่อการฝึกอบรม การบริหารงานฝึกอบรม และผู้ชำนาญการด้านการฝึกอบรม พิจารณา เพื่อปรับปรุงแก้ไขในเรื่องของเนื้อหา แล้วจึงนำไปทดลองใช้ (Try out) หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้นำมาพิจารณาแก้ไขอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม

การให้คะแนนมีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. แบบสอบถามส่วนที่ 1 ไม่มีการให้คะแนน
2. แบบสอบถามส่วนที่ 2

ตอนที่ 1 ไม่มีการให้คะแนน

ตอนที่ 2 กำหนดการให้คะแนนเป็น 5 ระดับ คือ

สม่ำเสมอ	ให้ 5 คะแนน
ค่อนข้างบ่อย	ให้ 4 คะแนน
เป็นครั้งคราว	ให้ 3 คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ไม่เคย	ให้ 1 คะแนน

ตอนที่ 3-4 กำหนดการให้คะแนนเป็น 5 ระดับ คือ

มากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
มาก	ให้ 4 คะแนน
ปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
น้อย	ให้ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินด้วยคะแนนเฉลี่ย มีดังต่อไปนี้

1.00 - 1.49 หมายความว่า การจัดหาสื่ออยู่ในระดับ ไม่เคย

ความจำเป็น การใช้ และปัญหาเกี่ยวกับสื่ออยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.50 - 2.49 หมายความว่า การจัดหาสื่ออยู่ในระดับ นาน ๆ ครั้ง

ความจำเป็น การใช้ และปัญหาเกี่ยวกับสื่ออยู่ในระดับน้อย

- 2.50 - 3.49 หมายความว่า การจัดหาสื่ออยู่ในระดับ เป็นครั้งคราว
ความจำเป็น การใช้ และปัญหาเกี่ยวกับสื่ออยู่ใน
ระดับปานกลาง
- 3.50 - 4.49 หมายความว่า การจัดหาสื่ออยู่ในระดับ ค่อนข้างบ่อย
ความจำเป็น การใช้ และปัญหาเกี่ยวกับสื่ออยู่ใน
ระดับมาก
- 4.50 - 5.00 หมายความว่า การจัดหาสื่ออยู่ในระดับ สม่าเสมอ
ความจำเป็น การใช้ และปัญหาเกี่ยวกับสื่ออยู่ใน
ระดับมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSX มีวิธีการทางสถิติดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพทางเพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์การทำงาน การมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องสื่อเพื่อการฝึกอบรม และข้อมูลของโรงงาน ได้แก่ ประเภทของโรงงาน ลักษณะการจัดฝึกอบรม ในโรงงานการจัดการบริการสื่อเพื่อการฝึกอบรม สถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพ ของสื่อเพื่อการฝึกอบรม สถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่มา ความต้องการ และปัญหาเกี่ยวกับ สื่อเพื่อการฝึกอบรม สถิติที่ใช้คือ การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
4. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลำดับความสำคัญของหัวข้อการฝึกอบรม สถิติที่ใช้คือ การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
5. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสื่อที่เหมาะสม สถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ